

Как да изберем най-подходящата порода куче

Кучето вече безброй хилядолетия живее редом с човека. Служи му вярно, съпровожда го навсякъде – във военни и мирни походи, помага му при охраната на граници и стада, да залавя престъпници и да открива наркотици или просто живее с него и му се радва, а така успокоява и самите нас.

Кучето е най-разпространения вид животни на земята като притежава изключителната склонност да живее сред хора. Може да се храни както с животинска, така и с растителна храна. **Слухът и обонянието на кучетата са достигнали истинско съвършенство - нещо, което рязко ги отличава от другите животни. Зрението им, обаче, е по-слабо развито.** Като правило, в кучилото се раждат 4-5 и повече малки. Майчинският инстинкт при кучето е изключително силно развит, а грижата за потомството, неговата охрана и защита могат да достигат до самопожертване. Мъжките се отнасят с безразличие, а понякога дори враждебно към малките.

Днес на планетата ни има около 400 породи кучета. Според зоологическата класификация семейство Canidae се разделя на две основни подсемейства: вълкообразни т.е. животни с кръгли зеници (вълк, чакал, фенек) и ли-образни – с продълговата, издължена зеница (рижата и обикновената лисица, полярната лисица и др.).

Глурави кучета няма – просто едни са по-съобразителни, други - не толкова. Бързо усвояват команди. Отдавна е забелязано: колкото по-дълго живее кучето в дом, толкова повече думи разбира. Това качество е особено характерно за кучетата – водачи на слепи. Една жена, дошла на посещение в школата – развъдник в Подмосковието, където се обучават такива кучета, разказа, че нейният починал от старост четириног приятел е знаел повече от 50 маршрута, по които да я преведе. Жената трябвало само да назове един от тях и кучето точно я завеждало на исканото място.

Освен това **кучето умее по непостижим начин да разпознава състоянието на човека, неговото настроение.** Ако то е добро, кучето се върти наоколо, кани ви за игра като с целия си вид показва колко се радва да ви види. Но ето, че сте се върнали от работа разстроени, уморени, зли и питомецът ви ви наблюдава от страни: главата ви е малко наведена, погледът – мрачен, а походката ви – неуверена. И той се отправя към легълцето си и си ляга там с такава тежка въздишка, че просто сърцето ви се къса. Преодолете лошото си настроение, повикайте кучето и го погалете. Ще видите как то мигновено ще се преобрази, как ще се зарадва на вашия призив: в очите му ще заблестят радостни искрици, гордо ще вдигне глава и ще изпъне тялото си. Радостта му е безкрайна – не някой друг, а любимият му собственик го е повикал! Има за какво да се радва!

Многобройни истории, цели легенди се предават от уста на уста за „странното“ свойство на кучешката натура – да намира отдалечения на стотици километри свой дом, да усеща какво става със собственика му. Много малко ни е известно за кучетата. За дългите години съвместен живот между кучето и собственика му се създава някаква приемо-предаваща връзка, която действа само в една посока – от човека към животното. В това няма нищо чудно – та нали вече е доказано свойството на растенията да предават информация на огромно разстояние. Възможно е някога да се научим да разбираме нашите четириноги питомци така, както сега ни разбират те. **Съществува още една**

загадка – това е любовта на кучето към човека и неговата преданост към стопанина му. Тази любов е безгранична. Кучето обича всички в семейството, но към някой все пак се отнася с повече благоговение. Като правило този „някой“ е по-строг с него, но винаги справедлив. Може би кучето счита всички членове на семейството за една глутница и избира кой е нейния водач. А по законите на дивата природа на водача следва да се подчиняват всички. Ако човекът не бие кучето и не е жесток с него, то това е подчинение, така да се каже, от любов. Но какво е удивителното: кучето никога няма да предаде зъл и разпътен стопанин.

Впрочем кучетата особено нежно обичат малките деца. През 73 год. страшното изригване на вулкана Везувий разрушава до основи два града – Помпей и Херкулан – и ги погребва под плътен слой пепел. При разкопките на едно място са намерени два скелета, лежащи един над друг – на дете и куче. Явно в стремежа си да предпази своя малък приятел кучето го е закрило с тялото си. А учените научили името на смелия пазач по запазилия се отпечатък от нашияника, на който е било написано името му – Делта.

Достоинство място в сърцата и паметта на американците заема друго куче – това е хъското Балт. То е водач на впряга, който участва най-дълго в Големия поход на милосърдието към Ном в Аляска. Така са пренесени ваксините срещу дифтерит през 1927 г. В памет на подвига на Балт са издигнати два паметника – единият в самия Ном, а другият – Ню Йорк.

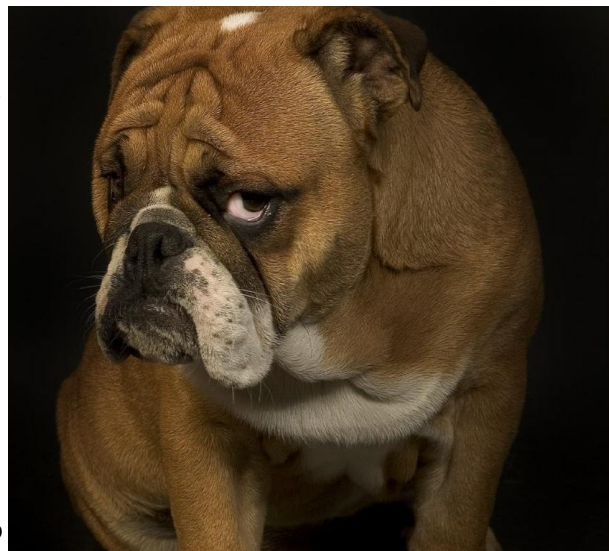

Кучето е одомашнено хищно животно. За изминалите 10 – 15 хиляди години, откакто то е одомашнено, в него са се изменили само психиката и хормоналната система. **Въпреки, че кучето се е приспособило към живота си с хората, то все пак е запазило своите специфични потребности като животински вид и е останало, всъщност, вълк.** Кучетата могат да изкарат без храна много дни наред, дълго да търпят жажда, но без сън загиват за няколко дни. Те спят много дълбоко, хъркат, сънуват, но и са способни мигновено да се събудят.

От вълка човекът е създавал разни кучета – от мъничкия **чи-хуа-хуа** с тегло не повече от 2 кг. до огромния **сан бернар**, тежък над 70 кг.

От гледна точка на кинологията се различават 4 групи кучета: лупоиди (вълкоподобни), молосоиди, хръткоподобни и бракоиди. Но за практическите цели на ветеринарията е по-важно да се различават трите морфологични типа животни: брахиоморфи (булдози, мопсове и др.), мезоморфи (овчарки, териери и др.) и долихоморфи (борзoi и други хрътки).

Пропорциите между частите на тялото

и масата на отделните органи зависят от породата на кучето. Например, по типа формиране на горната челюст се различават брахиоцефали (боксери, булдози и др.) и долихоцефали (грейхаунди, борзoi и др.). По размерите на тялото и особеностите на скелета се определят гигантски, средни, малки, тип джудже и хиндродистрофни (издължени) породи кучета. Към последния тип принадлежат дакелите, басетите и т.н. Към средните на ръст породи се отнасят кучетата с височина при холката от 40 до 57 см.

Когато имате намерение да вземете куче у дома, трябва да научите колкото е възможно повече за избраната от вас порода - за темперамента и характера на тези кучета, за особеностите при отглеждането им. Вижте само колко информация е необходимо да съберете предварително: Да речем, че сте решили да си вземете ротвайлер. Като достоинства на това куче веднага можем да посочим, че то е добър семеен приятел и страж, надеждно служебно куче. А като очаквани трудности ще посочим, че ротвайлерът се поддава на обучение с добро, но и с авторитет и не е нужно да го връзвате на верига. **Освен това не трябва да оценявате кучето само от гледна точка на неговата полезност: тази порода може да охранява, а другата – да търси. По-важното е да помнете друго: кучето е част от обкръжаващата ни природа. За да имате дълги и топли взаимоотношения с домашния си любимец, трябва да се отнесете сериозно към избора му. Нека ви ръководи разумът, а не емоциите;** помислете точно коя порода куче съответства на начина ви на живот, жилищни условия, семейни отношения. Но, размишлявайки, не ограничавайте своя избор с кучетата и котките – за някои хора птиците, рибките, зайчетата, влечугите, морските свинчета и хамстерите са по-подходящи спътници, защото изискват по-малко грижи. **Трябва да изберете куче с такава големина и екстериор, за което сте сигурни, че можете да осигурите по-нататък нормален, здравословен начин на живот.** Не е страшно, ако на първо време неговият външен вид не съответства на идеала ви. Милото същество бързо ще намери път към сърцето ви, а и няма да ви накара да изпитате разочарование. Иначе това се случва достатъчно често. И такива „пишман“ собственици много бързо след неудачната покупка се отказват от кучето или след смъртта му никога повече не си взимат друг домашен любимец.

Кучетата са животни, които живеят в глутница. Те се чувстват еднакво добре както във весели, шумни младежки компании, така и с възрастен, спокоен стопанин. Анатомията на повечето кучета предполага големи разходки, въпреки че на дребните породи им е достатъчно и малко пространство за раздвижване.

И така, първо и главно – преди да си вземете куче, помислете с какво свободно място разполагате. Естествено, за по-дребните кучета е по-лесно да се сместят на по-малко място. Между другото мнението, че големите кучета имат нужда от повече място не е вярно – тук става въпрос не за големината на животните, а за степента на неговата активност. Активните, енергичните кучета (като ретривърите) се чувстват зле в тесни апартаменти, където не могат да потичат и да поиграят. От друга страна датският дог се чувства съвсем добра стига да му осигурявате редовни разходки – той не е много подвижен.

При избора на куче трябва да се имат предвид и физическите сили на бъдещия собственик. Ако с котка и малко кученце може да се справи всяко 10-12 год. дете и стар човек, то едрото куче (над 65 см при холката) съвсем не е за всеки и е по-добре да не се оставя в ръцете на деца и възрастни хора. Това ще запази здравето и на стопанина, и на кучето. Силата, с която то дърпа, е толкова голяма, че може да събори собственика си и да доведе до счупване на кости. Децата пък в такива случаи инстинктивно пускат кучето и тогава често страда или то самото, или семейният бюджет.

Ако имате деца, игривото и активно куче чудесно ще се впише в начина ви на живот. Коли, голдън ретривър и шелти са подходящи породи кучета, които обикновено прекрасно се

разбират с деца, но е добре да помните, че характерните черти на породата са едно, а индивидуалните особености – съвсем друго. Ако сте взели възрастно куче, то най-вероятно вече има някакъв опит в общуването с деца. **Помислете и за възрастта на своите деца** – малките не умеят да се отнасят внимателно към каквото и когото и да е. Те не са готови да общуват с животните докато да могат да разбират какво е добро и какво е лошо и докато не умеят да контролират движенията си. **И на края – не се самозалъгвайте, че детето ще поеме грижите за кучето: почти неизбежно това е задължение на възрастните, най-често на майката.** Трябва да бъдете готови за това.

Мнозина се надяват и разчитат на разума и възпитанието на едрия си питомец, но не всеки има физическите сили и волята да възпита такъв гигант. Собственикът на голямо куче трябва да умее морално и физически, но в никакъв случай не чрез побои, да успее да наложи своя безспорен авторитет. Затова размерите на кучето трябва да съответстват на възможностите на стопанина и на **всички** членове на семейството – от бабата до внучето.

В дома ви трябва да цари мирна, спокойна атмосфера, защото при всеки скандал голямото куче незабавно ще вземе нечия страна и тежко и горко на противника му! Известни са трагични случаи дори на смърт от зъбите на кучето на един член на семейството при спор с друг.

По време на разходка голямото куче е обречено през повечето време да е на повод тъй като другите хора се боят от него, а това отслабва и без това слабите (поради липса на достатъчно движение) крайници на кучето. В обществения транспорт то ще привлича погледите на всички, ще пречи на по-нервните, ще заема много място и изобщо най-добре ще е да използвате личен превоз. А това е част от материалната страна при избора на куче. Големите породи изискват големи разходи поне за качествено хранене. Всички едри и гигантски породи са създадени изкуствено. Заради аномалните размери костите и сухожилията не издържат теглото на животното и водят до хронични проблеми на крайниците.

Затова е необходимо кученцата от тези породи да се носят на ръце по сатълбите и в двете посоки (ако нямате асансьор), да не им се разрешава да скачат, да се разхождат само на хоризонтални, равни места. По-нататък трябва много старателно да пазите крайниците на кучето от травми и простуди.

Едрите кучета са великолепни, величествени и, разбира, се нужни и полезни. Хората мечтаят за тях по различни причини: или много ги харесват, или им трябва за определена дейност, или домът им има нужда от надежден страж, или собственикът мечтае да участва в състезания по послушание, или просто иска да има в семейството голямо, добродушно куче... **НЕ купувайте грамадно, страшно и свирепо куче само защото сте стеснителен и срамежлив и се надявате да се чувствате двуметров смел гигант редом до дърпащата се на повод и нахвърляща се немска овчарка.** Не взимайте овчарка и като

свърхеефективно устройство срещу крадци. Немската овчарка е умно животно, което обича да има свои задължения, Да, тя е вярна и предана, има изключително силен инстинкт за охрана на имуществото и защита на собственика, но не я оставяйте да скучае по цели дни затворена в дома ви. Ротвайлерът и доbermanът са превъзходни пазачи, но ако искате кучето да бъде и детегледачка, изберете ердел териера или

славния и надежден сан бернар. Дребните кучета (до 40 см) лесно понасят живота в апартамент и без вреда за здравето си понасят липсата на движение. Същевременно те могат да бъдат прекрасна компания за игра, за разходка или просто за общуване с деца над 12-13 години и с възрастни хора. Тези кучета са също толкова умни и верни на стопанина си, както и едрите им роднини, но по вина на собствениците си често страдат от тотална липса на възпитание. И ако невъзпитаните добряци предимно пречат сами на себе си, то невъзпитаните „злбарчета“ са неудобни за съвместен живот. Такова малко същество става истински деспот у дома. В случай на „непослушание“ от страна на собственика им, хапят безмилостно.

Липсата на възпитание разрушава нервната система на кучето – то не умее да се владее и често изпада в истерия, която предизвиква болести на нервната и сърдечно-съдовата система. Невъзпитаното куче не позволява да разрешите и подстригвате козината му, да поддържате ноктите му, а когато се разболее, се противи на лечението, усложнявайки здравословното си състояние. Всичко това може да бъде избегнато, ако се занимават с възпитанието на своя питомец от първия ден на появата му в дома ви, независимо от възрастта му. Помнете за справедливите, сурови закони в глутницата: нейното управление се доверява на особите с най-силна воля и най-остър ум. Анархията води до психическо изтощение и гибелта на глутницата от врагове, стихии и глад...

Малките кученца са необичайно смели (понякога до безразсъдство), те са отлични пазачи (само не им разрешавайте да джафкат и ляят напразно), много са предани на стопанина си. Макар, че често ги наричат презрително „диванни кученца“, и най-малките от тях с възторг ще ви придружават на дълги разходки и са готови да отидат и на край света. С малките кученца няма никакви транспортни проблеми: няма чихуа-хуа или йоркшир териер, който да възразява против пътешествията в обикновена пазарска чанта. Малките кучета са много умни и лесно се поддават на дресировка, а и грижите за козината им са далеч по-малки! В случай, че главата на семейството заяви, че в никакъв случай няма да се появи пред хора с такова дребосъче, не го взимайте насериозно – мъжете често стават истински роби на най-крехките и мънички кученца. Но ако в семейството ви има малки деца, не трябва да взимате миниатюрно куче – може да го възприемат като жива играчка. За такова семейство е препоръчително кучето да е с големината на кокер или мини шнауцер. Изборът е необикновено богат – можете да изберете куче с всякакъв цвят на козината, гладкокосместо или рошаво. Има и умалени копия на по-едри породи – например, шелтито или той пуделите. При това малките кучета живеят по-дълго от по-едрите си роднини. Много по-лесно е да ги обезпечите с всичко необходимо като питателни вещества. За съжаление, собствениците често прехранват малките кучета, а това води към затлъстяване и съпътстващи го болести на сърдечно-съдовата система, ставите, тежки усложнения при раждане.

Освен конкретните съображения, свързани с начина ви на живот, има и някои общи принципи при избора на подходящо куче. Научете колкото може повече за различните видове и породи кучета, за да изберете тази от тях, която най-добре съответства на живота и условията в дома ви. Подходящо място за това са

изложбите на кучета.

Ако сте решили да си вземете малко кученце, подходящата възраст е между 6 и 8 седмици. Това е критичен период, в който се извършва социализацията на животното сред хората и сред други животни. Избирайте кученцето от здраво кучило. Постарайте се да видите родителите му. В идеалния случай те трябва да бъдат здрави и добре социализирани (да не са страхливи и агресивни). Изберете куче, родено в дом, където е правило доброто хранене, доброто отношение и вниманието към домашните любимци. Не избирайте най-агресивното или най-стеснителното малко от кучилото, търсете кученце с умерен темперамент. Въпреки, че най-малките привличат мнозина бъдещи собственици, трябва да помнете, че именно те са склонни впоследствие да създават проблеми с поведението си.

Ако сте решили да избегнете периода на отглеждането и първоначалното обучение на кучета и искате да вземете вече пораснало куче, постарайте се максимално добре да разузнаете неговото минало. Това е важно, защото възрастните кучета (както и хората) могат да носят със себе си солиден „багаж“ т.е. личен опит. За много такива кучета се търсят нови собственици именно поради сериозни проблеми с поведението, които не се проявяват преди кучето да е свикнало с новия си дом. Внимателно наблюдавайте своя евентуален питомец - убедете се, че той се отнася дружелюбно към всички членове на семейството ви. Изяснете дали кучето има някакво възпитание. Помислете и за пола му. Като цяло мъжките създават повече проблеми от женските. Мъжките от повечето породи са по-агресивни, а, освен това, са склонни да маркират територията си, Впрочем, недоразумения на тема имуществени и териториални претенции могат да се случат и с представители и на двата пола. И мъжките, и женските кучета могат да се превърнат в превъзходни пазачи. Постарайте се да се договорите за някакъв изпитателен период, преди да вземете окончателно решение след няколко седмици. Приютите, а и частните собственици с готовност взимат кучето обратно, ако нещо не е наред (стига искрено да са заинтересовани то да намери нов подходящ собственик).

Всяка порода има свои психически характеристики, за които собственикът трябва да знае предварително, ако иска сам да възпитава и обучава кучето си. Но, освен тях, съществуват и индивидуални особености, от които зависи метода и успеха на обучение на всяко куче. **Как може да се определи характерът на кучето?** Методът за изясняване на типа характер се свежда до проверка на реакцията на опасност, като специално се имитира нападение. Същия метод ползват и съдиите – кинолози на изложби, но към проверката на опасност се добавя и оценката на други реакции – например, на контакта на кучето с хора и с други кучета. Въз основа на такива проверки кучетата могат да се разделят на уравновесени, флегматични, добродушни, злобни, агресивни, страхливи и с неустойчива психика.

Уравновесеният тип поведение на кучето е най-разпространен при всички породи. Такова куче обръща внимание на всичко, което става наоколо, нищо не се изплъзва от вниманието му. То оценява ситуацията и реагира по подходящ начин. Реакцията на такова куче е винаги адекватна. Ако към него са замахнали, то трябва да обурне по-голямо внимание на нападателя и да изчака как ще се развият събитията. Пред заплахата от нападение кучето с уравновесен тип поведение ще отстъпи назад, но няма да избяга и няма да се нахвърли върху нападателя докато заплахата за него и за собственика му не стане твърде голяма.

Флегматичните кучета реагират на заплахата по същия начин, както и уравновесените, но при тях степента на заплахата трябва да е по-голяма.

Добродушното куче ще се постарее да обръне всичко на шега и не би проявило агресия. Ако заплахата започне да й досажда, тя просто ще я отминие.

Злобните кучета реагират на заплахата веднага, особено ако тя се повтори. Те посрещат нападателя с ръмжене и свиреп поглед. Обикновено злобното куче рядко лае, с изключение на случаите, когато поводът или оградата му пречат да нападне неприятеля.

Агресивното куче може да нападне без видими причини и без предупреждение минаващия наблизо човек или животно.

Страхливото куче ще избяга от заплахата, подвило опашка, като се откъсне от стопанина си, сякаш не вярва и на него. Случва се такова куче, разгорещено в самоотбрана, да ухапе и собственика си, защото от страх не може да го отличи от нападателя.

Кучето с неустойчива психика може да покаже агресивност към нападателя, но намирайки се в краката на собственика си, където се чувства в безопасност. Нещо повече, то може и да ухапе неприятеля, но само в случай, че той вече не представлява заплаха и се е обърнал с гръб.

При определянето на индивидуалния характер на кучето трябва да се имат предвид многобройни фактори. Един от тях отчита степента на дресировка на кучето и неговата реакция на случващото се в съответствие с навиците, които придобило по време на обучението. Друг важен фактор е мястото на провеждане на изпитанията. Всички кучета обикновено демонстрират подчертана агресивност на своя територия, а на непозната се превръщат в добродушни или плашливи. Породата на кучето също има немалко значение.
Сан бернарът е известен като много добродушен, макар, че също може да прояви злоба.

Доскоро немската овчарка беше пример за уравновесеност, но напоследък тези кучета стават не само все по-злобни, но дори и агресивни.

Чрез лая си кучето изразява реакцията си на външни дразнители. При оценката на характера лаят също играе значителна роля. **Големите, силни кучета „дават глас“ неохотно, докато малките, напротив, много обичат на полаят.**

При големите кучета лаят означава, че стопанинът е в опасност, а самото куче физически не е в състояния да я отстрани. Малките кучета изразяват чрез лая си своите емоции, а не само предупреждение за опасност към собственика им.

Друг способ за проверка на типа поведение на кучето е изстрелът от спортен пистолет или ловна пушка. Така се проверява реакцията на кучето на звук. Но тази реакция на рязък и силен звук винаги трябва да се оценява внимателно и умно. Работата е там, че чувството на страх, създадено по време на обучение, може да се отстрани, докато естественият, вроденият страх от резки и гръмки звуци, както и от други неочаквани неща, не може да се отстрани с никакви способности. При резки, силни звуци страхливото по природа куче ще се скрие под леглото или някъде другаде из помещението. Кучето, притежаваща здрава психика, може и да се скрие за малко в къщичката си, но при това нейните стражеви качества ни най-малко няма да пострадат.

Кучето е приятел на човека, който ще направи всичко за неговото благо, но отговорността да отглеждаш куче е много голяма. Още веднъж внимателно помислете за това!